

ПЕРЕДМОВА

У черговому випуску збірника статей викладачів та аспірантів кафедри культурології «Магістеріум» представлено наукові праці з теорії, історії культури, мистецтвознавства, етнології, археології та давньої культури.

У рубриці «Теорія культури» запропоновано дослідження М. Собуцького, Ю. Джулая, О. Кирилової, Ю. Нікішенко, Є. Сарапіної та Є. Більченко. Статті цих авторів допоможуть читачеві оцінити потенціал аналізу художнього фантазування через поняття темпоральності, зрозуміти причини тривалої проблематичності в оцінках культурологічної ініціативи Л. А. Вайта, наблизитись до тлумачення знання Ж. Лакана за структурою «істина/сенс». Читача має зацікавити фіксація тенденції концептуального зближення поняття «одягу» і «речі» та осмислення сучасних практик «бриколажних переозначувань» культурних пам'яток у колективній історичній пам'яті.

У рубриці «Історія культури» певним «відкриттям для читача» стане дослідження Р. Демчук про «кримський текст» як певний топос та зміст його історичних зразків.

У мистецтвознавчій рубриці авторами статей запропоновані для публічного обговорення досить актуальні дослідницькі теми. Як можна вдосконалити кінознавчі аналітики фільму С. Параджанова «Тіні забутих предків»? Відповідь на це питання пропонує О. Брюховецька. А. Погрібна розглядає техніки «виховання кінематографом» у радянській кіноказці на зразках з фільмографії початку 1930 — кінця 1970-х років. У статті Т. Ельфської читач чи не вперше ознайомиться із повноцінним аналізом ефекту «морфінгу». Порівняння різних поглядів на історію «сталінізації архітектури» — головна тема статті І. Тищенка.

Частину рубрики «Мистецтвознавство» складено з праць культурологічної школи О. Петрової. У персоніфікованому ювілейному слові професора В. Личковаха до професорки О. Петрової дізнаємося, що мисткиня є засновницею етнокультурології як напрямку в культурології. Сама ж О. Петрова обрала для естетичної та мистецтвознавчої атрибуції творчість С. Животкова. Учениці О. Петрової — Л. Лозова та Н. Павліченко — дають можливість читачам уперше ознайомитися із критикою помилкового акценту «метафізичного реалізму» на тезі про збіг ікони та супрематизму Малевича та пропонують дізнатися про особливості складного механізму функціонування київського арт-ринку наприкінці XIX — на початку XX ст.

Питанням етнології, археології та стародавньої культури присвячені праці як початківців, так і досвідчених вчених. У статті О. Куцан визначаються напрями вивчення проблеми суфізму в сучасних дослідженнях етнічної кримськотатарської культури. Ілюстративна складова дослідження Д. Короля блискуче закріпить попередній деталізований аналіз стародавніх уявлень про дві душі, а С. Пустовалов переконливо демонструє, якою може стати з Л. Гумільовим сучасна археологія.

Юрій Джулай